

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

30.03.2016

м. Черкаси

№ 15-р/к

Справа № 03-22-01/15

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Адміністративна колегія Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 03-22-01/15 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції товариством з обмеженою відповідальністю "СОВ-ГАЗ" (вул. Пирогова, буд. 2/37, Шевченківський район, м. Київ, 01030, ідентифікаційний код юридичної особи 34530645) та товариством з обмеженою відповідальністю "ТПК Автогазінвест" (вул. Шраменка, буд. 53, с. Руська Поляна, Черкаський район, 19602, ідентифікаційний код юридичної особи 34363413) та подання з попередніми висновками,

В С Т А Н О В И Л А:

Розпорядженням адміністративної колегії Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 17.06.2015 № 36-рп/к розпочато розгляд справи за ознаками вчинення порушення товариством з обмеженою відповідальністю "СОВ - ГАЗ" та товариством з обмеженою відповідальністю "ТПК Автогазінвест" законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 статті 50, частиною третьою статті 6 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді вчинення антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, шляхом вчинення схожих дій на ринку роздрібною торгівлі стисненим природним газом в якості моторного пального у межах м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км), які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції у разі, якщо аналіз ситуації на ринку спростовує наявність об'єктивних причин для вчинення таких дій.

У ході розгляду справи територіальним відділенням встановлено.

У процесі здійснення державного контролю за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції та дослідження ринку роздрібною торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального територіальним відділенням була направлена вимога товариству з обмеженою відповідальністю "СОВ - ГАЗ" (надалі – ТОВ "СОВ - ГАЗ") та товариству з обмеженою відповідальністю "ТПК Автогазінвест" (надалі – ТОВ "ТПК Автогазінвест").

Проаналізувавши одержану від ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест" інформацію, встановлено, що у 2014 році дані суб'єкти господарювання здійснювали діяльність на ринку роздрібною торгівлі стисненим природним газом в якості моторного пального у межах м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км) та у періоди: 03.04.2014 - 06.05.2014, 07.05.2014 - 01.09.2014, 02.09.2014 – 01.11.2014, 02.11.2014 – 30.11.2014 одночасно змінювали та утримували на однаковому рівні роздрібні ціни на стиснений природний газ у якості моторного пального.

ТОВ "СОВ - ГАЗ" є юридичною особою згідно з виписки з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України від 22.07.2014 №10741050015019049, має самостійний баланс, рахунки в банківських установах, печатку та штамп.

ТОВ "СОВ - ГАЗ" діє на підставі Статуту (нова редакція), затвердженого загальними зборами Учасників від 22.07.2014 Протокол №13 та зареєстрованого державним реєстратором Реєстраційної служби Головного управління юстиції у м. Києві 22.07.2014 №10741050015019049.

Відповідно до Статуту предметом діяльності ТОВ "СОВ - ГАЗ" є:

- технічне обслуговування та експлуатація автозаправних пунктів та станцій скрапленого газу, автомобільних газонаповнювальних компресорних станцій, автомобільних заправних станцій паливно-мастильними матеріалами;
- закупка, транспортування оптова та роздрібна торгівля нафтопродуктами, скрапленим газом, природним газом та паливно-мастильними матеріалами;
- виробництво моторного палива: бензину, гасу тощо;
- інше.

ТОВ "ТПК Автогазінвест" є юридичною особою згідно свідоцтва про державну реєстрацію А01 №473235, має самостійний баланс, рахунки в банківських установах, печатку та штамп.

ТОВ "ТПК "Автогазінвест" діє на підставі Статуту (нова редакція), затвердженого загальними зборами Учасників товариства з обмеженою відповідальністю "ТПК Автогазінвест" протокол від 15.03.2013 №15/03-13-ч, зареєстрованого державним реєстратором Реєстраційної служби Черкаського районного управління юстиції Черкаської області 18.09.2013 №10171050012000467.

Відповідно до Статуту предметом діяльності ТОВ "ТПК "Автогазінвест" є:

- роздрібна та оптова торгівля паливом, паливними та мастильними матеріалами для автотранспорту;
- реалізація нафти та нафтопродуктів;
- оптова та роздрібна торгівля нафтопродуктами, моторними та іншими технічними маслами шляхом спотворення та експлуатації автозаправних станцій;
- та інше.

Таким чином, ТОВ "СОВ - ГАЗ" і ТОВ "ТПК Автогазінвест" (надалі – Товариства) у розумінні статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" є суб'єктами господарювання.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.2002 за № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605, територіальним відділенням проведено дослідження ринку роздрібною торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального у межах м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км).

Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є ТОВ "СОВ - ГАЗ", ТОВ "ТПК "Автогазінвест", які протягом 2014 року здійснювали господарську діяльність на ринку роздрібною торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального у м. Черкаси з (прилеглою територією до 10 км).

Перелік товарів щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання складається з товару, який обертається на ринку в межах району обслуговування і який має для покупців ознаки одного (подібного, аналогічного) товару.

Відповідно до статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" товар - будь-який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема, цінні папери).

Товаром щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ТОВ "СОВ - ГАЗ", ТОВ "ТПК "Автогазінвест" є стиснений природний газ у якості моторного пального, який має для споживачів ознаки одного (подібного, аналогічного) товару.

Товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів, у межах якої споживач, за звичних умов, може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Ринок роздрібної торгівлі нафтопродуктами утворюють послуги з торгівлі паливом, виробленим з нафтової або газової сировини, що використовується в двигунах внутрішнього згорання.

Під роздрібною торгівлею розуміється продаж стисненого природного газу в якості моторного пального кінцевому споживачу, який використовує цей товар як моторне паливо, незалежно від форми розрахунків (готівкова, безготівкова, смарт-карти, талони, тощо).

Послуги торгівлі стисненим природним газом в якості моторного пального, що надаються на АГНКС, не мають еквівалентних товарів-замінників, оскільки споживачі цих послуг не можуть обрати інших послуг на заміну.

Для споживачів, транспортні засоби яких технічно обладнані для використання стисненого газу у якості моторного пального, бензин, дизельне паливо та скраплений газ у якості моторного пального не є альтернативним товаром, до споживання якого вони можуть легко перейти без понесення додаткових витрат на технічне переоснащення транспортних засобів.

Основні переваги стисненого природного газу у якості моторного пального:

- низька вартість;
- підвищений рівень безпеки;
- знижений рівень викидів шкідливих речовин в атмосферу;
- збільшення терміну служби масла;
- продовження строків зношування двигуна;
- зниження теплотворної здатності газоповітряної суміші.

Ураховуючи, що ціна стисненого природного газу у якості моторного пального в Україні значно нижча, ніж ціни моторних бензинів, дизельного пального для споживача, який переобладнав транспортний засіб, є недоцільним перехід від споживання стисненого природного газу у якості моторного пального на споживання іншого пального.

Таким чином, товарними межами ринку є стиснений природний газ у якості моторного пального, що реалізується в роздріб через АГНКС.

Територіальні (географічні) межі ринку певного товару визначаються шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товарів, що належать до групи взаємозамінних товарів, є неможливим або недоцільним.

При визначенні територіальних меж ринку враховувалися такі фактори:

- місце розташування АГНКС;
- транспортні витрати споживачів на придбання товарів.

Для споживачів, що переважно експлуатують автотранспортні засоби в межах міста, користування послугами АГНКС поза межами населеного пункту може бути економічно недоцільним, оскільки пов'язано з додатковими матеріальними витратами та витратами часу.

Економічні перешкоди є найбільш поширеними та найбільш важливими з точки зору визначення територіальних меж ринків.

Споживачі, що експлуатують автотранспортні засоби в територіальних межах м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км.) при переміщенні попиту, зазнаватимуть додаткових витрат, пов'язаних з придбанням стисненого природного газу у якості моторного пального, для подолання відстані (в середньому 1 літр на 10 км пробігу), а також експлуатаційних витрат (пов'язані з ремонтом та технічним обслуговуванням, витрати мастильних матеріалів, зносом автомобільної резини тощо).

За наведених обставин, для того щоб заправити автомобіль в іншому населеному пункті, споживачу необхідно подолати відстань (у прямому та зворотному напрямках) до населеного пункту, додатково витратити при цьому певну кількість пального, додаткові грошові кошти та понести додаткові експлуатаційні витрати.

Таким чином, територіальними (географічними) межами ринку роздрібної торгівлі стисненого природного газу у якості моторного пального визначено межі м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км).

Враховуючи специфіку ринку роздрібної торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального, інші ознаки, які враховуються при визначенні територіальних меж ринку, зазначені у п. 6.2 та 6.3 Методики визначення монопольного становища, не підлягають дослідженню.

Часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок із сталою структурою.

Часовими межами ринку роздрібної торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км) визначено 2014 рік проміжок часу, необхідний для здійснення аналізу поведінки ТОВ "СОВ - ГАЗ", ТОВ "ТПК "Автогазінвест" протягом якого відбувалось встановлення на однаковому рівні роздрібних цін на стиснений природний газ у якості моторного пального.

Потенційними конкурентами учасників ринку у визначених територіальних межах є суб'єкти господарювання, які мають економічні можливості для вступу на ринок.

За даними територіального управління державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України (лист від 28.07.2015 №02-12/867) на ринку роздрібної торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального у 2014 році у м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км) діяло 4 суб'єкти господарювання ТОВ "СОВ - ГАЗ", ТОВ "ТПК Автогазінвест", ТОВ "Фактор Нафтогаз", Регіональне виробниче управління "ХАРКІВАВТОГАЗ" "УКРАВТОГАЗ" НАК "НАФТОГАЗ УКРАЇНИ".

Визначення бар'єрів вступу на ринок.

Економічними бар'єрами вступу на ринок роздрібної торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального є необхідність мати спеціальне обладнання, резервуарні парки, спеціальний автотранспорт та інше, що потребує значних капітальних вкладень або інвестицій, необхідних для вступу на зазначений ринок.

Адміністративні обмеження пов'язані з необхідністю одержання дозволу органів місцевого самоврядування на оренду земельної ділянки для розміщення АГНКС, а також дозволів на здійснення продажу стисненого природного газу у якості моторного пального від органів екологічної безпеки, охорони праці, пожежного нагляду тощо.

Наведене свідчить про наявність суттєвих бар'єрів для вступу на ринки роздрібної торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального, а також неможливість вступу на ці ринки нових учасників в обмежені строки.

Визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на ринку.

Відповідно до частини п'ятої статті 12 Закону України "Про захист економічної конкуренції" монопольним (домінуючим) вважається становище кожного з кількох суб'єктів господарювання, якщо сукупна частка не більше ніж трьох суб'єктів господарювання, яким на одному ринку належать найбільші частки на ринку товару, перевищує 50 відсотків.

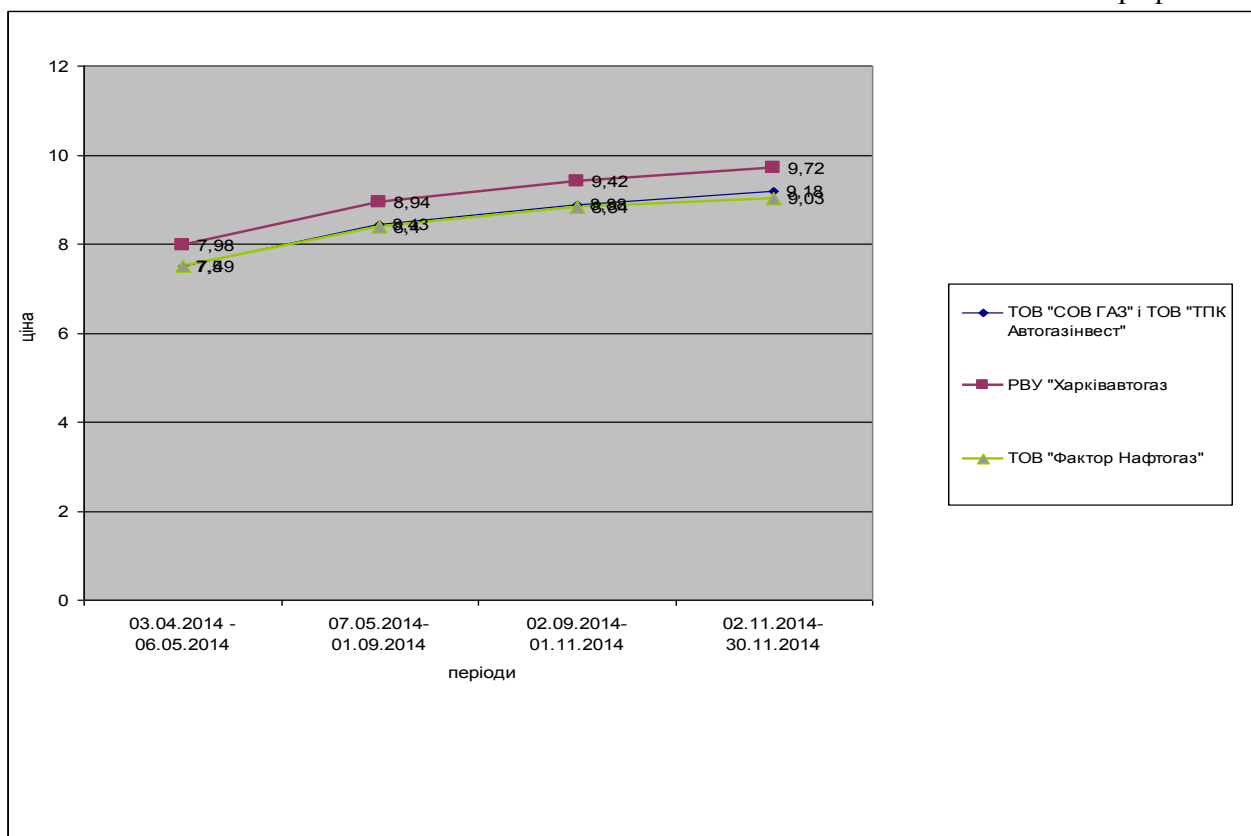
За результатами проведеного дослідження ринку роздрібної торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального встановлено, що ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК "Автогазінвест" у 2014 році займали монопольне (домінуюче) становище та не зазнавали значної конкуренції на ринку роздрібної торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального у межах м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км) з сукупною часткою 77,5%.

Наявність такої частки на ринку роздрібної торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального у м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км) надає можливість даним суб'єктам господарювання відчутно впливати на ринок, у тому числі шляхом обмеження конкуренції.

У ході розгляду справи територіальним відділенням проаналізовано інформацію, яка була надана на вимоги голови територіального відділення від ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК "Автогазінвест", а також інформацію, яка була надана на вимоги голови територіального відділення від ТОВ "Фактор Нафтогаз" та Регіонального виробничого управління "ХАРКІВАВТОГАЗ" "УКРАВТОГАЗ" НАК "НАФТОГАЗ УКРАЇНИ".

Так, динаміка зміни суб'єктами господарювання роздрібних цін на стиснений природний газ у якості моторного пального у м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км) представлена на графіку 1.

графік 1

За наведеними даними на графіку вбачається, що ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест" роздрібні ціни на стиснений природний газ у якості моторного пального встановлювали в однакові дати та утримували їх на однаковому рівні.

За інформацією ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест" зміна ціни на стиснений природний газ у якості моторного пального встановлюються згідно наказів, затверджених директорами Товариств.

ТОВ "СОВ - ГАЗ" встановлювало роздрібні ціни реалізації на стиснений природний газ у якості моторного пального наказами:

Дата на номер наказу	Дати встановлення ціни	Ціна
01.04.2014 №01/04-2014	03 квітня 2014 року	7,50 грн. з ПДВ
01.05.2014 № 01/05-2014	07 травня 2014 року	8,43 грн. з ПДВ
01.09.2014 №01/09-2014	02 вересня 2014 року	8,88 грн. з ПДВ
01.11.2014 №01/11-2014	02 листопада 2014 року	9,18 грн. з ПДВ

ТОВ "ТПК Автогазінвест" встановлювало роздрібні ціни реалізації на стиснений природний газ у якості моторного пального наказами:

Дата на номер наказу	Дати встановлення ціни	Ціна
01.04.2014 №12	02 квітня 2014 року	7,50 грн. з ПДВ
05.05.2014 №18	06 травня 2014 року	8,43 грн. з ПДВ
01.09.2014 №32	01 вересня 2014 року	8,88 грн. з ПДВ
31.10.2014 №38	01 листопада 2014 року	9,18 грн. з ПДВ

Однак, територіальним відділенням проаналізовано надані ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК "Автогазінвест" книги обліку розрахункових операцій (Z-звіти), з яких вбачається, що фактично роздрібні ціни на стиснений природний газ у якості моторного пального ТОВ "ТПК Автогазінвест" встановлювались з іншої дати, а саме з тієї ж дати, що й ТОВ "СОВ - ГАЗ".

Так, роздрібні ціни на стиснений природний газ у якості моторного пального на АГНКС ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК "Автогазінвест" в м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км) наведені у таблиці 1.

таблиця 1

Дата встановлення ціни	Роздрібна ціна грн./м3	Час встановлення ціни ТОВ "ТПК Автогазінвест"	Час встановлення ціни ТОВ "СОВ - ГАЗ"
03.04.2014	7,50	(08:46:10)	(08:59:20)
07.05.2014	8,43	(08:53:38)	(08:59:31)
02.09.2014	8,88	(08:48:27)	(08:59:18)
02.11.2014	9,18	(08:46:52)	(08:59:35)

Як свідчать дані таблиці 1 фактична зміна ціни на стиснений природний газ у якості моторного пального відбувалась синхронно в один день з різницею в часі від 6 хв. до 13 хв., що вказує на схожість дій ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест".

Крім того, факт одночасної зміни ціни та її утримання на однаковому рівні підтверджується інформацією з книг обліку розрахункових операцій (Z-звітами) по АГНКС ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "Автогазінвест", розташованих у м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км).

У період 03.04.2014-06.05.2014 зміна ціни з 6,40 грн. до 7,50 грн. (на 1,10 грн. або на 17,2%) підтверджується інформацією з книг обліку розрахункових операцій (Z – звітами) , а саме:

- ТОВ "СОВ - ГАЗ" – Z – звіти 03.04.2014 №1908 по 06.05.2014 № 1941
- ТОВ "ТПК Автогазінвест" – Z – звіти 03.04.2014 №1940 по 06.05.2014 № 1975

При цьому, ціна закупівлі на стиснений природний газ у якості моторного пального, що реалізується у роздріб та торгівельна надбавка у суб'єктів господарювання змінювались таким чином:

	Зміна ціни закупівлі у %	Рівень торгівельної надбавки в %	Рівень торгівельної надбавки в грн.
ТОВ "СОВ - ГАЗ"	XXXXX	XXXXX	XXXXX
ТОВ "ТПК "Автогазінвест"	XXXXX	XXXXX	XXXXX

У період 07.05.2014-01.09.2014 зміна ціни з 7,50 грн. до 8,43 грн. (на 0,93 грн. або 12,4%) підтверджується інформацією з книг обліку розрахункових операцій (Z – звітами) , а саме:

- ТОВ "СОВ-ГАЗ" – Z – звіти 07.05.2014 № 1942 по 01.09.2014 № 0067;
- ТОВ "ТПК Автогазінвест" – Z – звіти 07.05.2014 № 1976 по 01.09.2014 № 0095

При цьому, ціна закупівлі на стиснений природний газ у якості моторного пального, що реалізується у роздріб та торгівельна надбавка у суб'єктів господарювання у вищезазначені періоди змінювались таким чином:

	Зміна ціни закупівлі у %	Рівень торгівельної надбавки в %	Рівень торгівельної надбавки в грн.
ТОВ "СОВ - ГАЗ"	XXXXX	XXXXX	XXXXX
ТОВ "ТПК "Автогазінвест"	XXXXX	XXXXX	XXXXX

У період 02.09.2014-01.11.2014 зміна ціни з 8,43 грн. до 8,88 грн. (на 0,45 грн. або 5,3 %) підтверджується інформацією з книг обліку розрахункових операцій (Z – звітами) , а саме:

- ТОВ "СОВ - ГАЗ" – Z – звіти 02.09.2014 № 0068 по 01.11.2014 № 0129;
- ТОВ "ТПК Автогазінвест" – Z – звіти 02.09.2014 № 0096 по 01.11.2014 № 0156.

При цьому, ціна закупівлі на стиснений природний газ у якості моторного пального, що реалізується у роздріб та торговельна надбавка у суб'єктів господарювання у вищезазначені періоди змінювались таким чином:

	Зміна ціни закупівлі у %	Рівень торговельної надбавки в %	Рівень торговельної надбавки в грн.
ТОВ "СОВ - ГАЗ"	XXXXX	XXXXX	XXXXX
ТОВ "ТПК "Автогазінвест"	XXXXX	XXXXX	XXXXX

У період 02.11.2014-30.11.2014 зміна ціни з 8,88 грн. до 9,18 грн. (на 0,30 грн. або 3,4 %) підтверджується інформацією з книг обліку розрахункових операцій (Z – звітами), а саме:

- ТОВ "СОВ - ГАЗ" – Z – звіти 02.11.2014 № 0130 по 30.11.2014 № 0158;
- ТОВ "ТПК Автогазінвест" – Z – звіти 02.11.2014 № 0157 по 30.11.2014 № 0185.

При цьому, ціна закупівлі на стиснений природний газ у якості моторного пального, що реалізується у роздріб та торговельна надбавка у суб'єктів господарювання у вищезазначені періоди змінювались таким чином:

	Зміна ціни закупівлі у %	Рівень торговельної надбавки в %	Рівень торговельної надбавки в грн.
ТОВ "СОВ - ГАЗ"	XXXXX	XXXXX	XXXXX
ТОВ "ТПК "Автогазінвест"	XXXXX	XXXXX	XXXXX

Аналіз наведеної інформації, свідчить, що рівень торговельної надбавки роздрібною ціною на стиснений природний газ у якості моторного пального у ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест" у зазначені періоди був різним при тому, що і ціна закупівлі у зазначені періоди також збільшувалась на різний відсоток.

Закупівельні ціни на стиснений природний газ у якості моторного пального (в грн. з ПДВ), надані суб'єктами господарювання за період з березня по листопад 2014 року становили:

таблиця 2

ТОВ "СОВ - ГАЗ"			ТОВ "ТПК Автогазінвест"	
Дата закупки	Обсяг придбання м ³	Закупівельна ціна, грн (з ПДВ)	Обсяг придбання, м ³	Закупівельна ціна, грн (з ПДВ).
березень	XXXXX	XXXXX	XXXXX	XXXXX
квітень	XXXXX	XXXXX	XXXXX	XXXXX
травень	XXXXX	XXXXX	XXXXX	XXXXX
червень	XXXXX	XXXXX	XXXXX	XXXXX
липень	XXXXX	XXXXX	XXXXX	XXXXX
серпень	XXXXX	XXXXX	XXXXX	XXXXX
вересень	XXXXX	XXXXX	XXXXX	XXXXX
жовтень	XXXXX	XXXXX	XXXXX	XXXXX
листопад	XXXXX	XXXXX	XXXXX	XXXXX

Як свідчать дані таблиці 2, у період з березня по листопад 2014 року придбання стисненого природного газу у якості моторного пального здійснювалась ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест" за різними цінами, в різних обсягах.

Обсяги реалізації стисненого природного газу у якості моторного пального на АГНКС ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест" у м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км)

таблиця 3

Період	Обсяги роздрібної реалізації стисненого природного газу у якості моторного пального через мережу АГНКС у м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км) (м ³)	
	ТОВ "СОВ - ГАЗ"	ТОВ "ТПК Автогазінвест"
квітень	XXXXX	XXXXX
травень	XXXXX	XXXXX
червень	XXXXX	XXXXX
липень	XXXXX	XXXXX
серпень	XXXXX	XXXXX
вересень	XXXXX	XXXXX
жовтень	XXXXX	XXXXX
листопад	XXXXX	XXXXX
	XXXXX	XXXXX

Дані таблиці 3 свідчать, що зазначені суб'єкти господарювання у період з квітня по листопад 2014 року мали різні обсяги реалізації стисненого природного газу у якості моторного пального.

У період з квітня по жовтень 2014 року відбулось незначне збільшення обсягів роздрібної реалізації стисненого природного газу у якості моторного пального:

- ТОВ "СОВ - ГАЗ" з XXXXX л. до XXXXX л. на 6,0 % ;
- ТОВ "ТПК Автогазінвест" з XXXXX л. до XXXXX л. на 2,3 %.

У листопаді 2014 року відбулось незначне зменшення обсягів роздрібної реалізації стисненого природного газу у якості моторного пального:

- ТОВ "СОВ - ГАЗ" з XXXXX л. до XXXXX л. на 2,6%;
- ТОВ "ТПК Автогазінвест" з XXXXX л. до XXXXX л. на 1%.

Таким чином, під час одночасної зміни Товариствами цін реалізації на стиснений природний газ у якості моторного пального на АГНКС у м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км) та утримання їх на однаковому рівні встановлено, що ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест" отримували стиснений природний газ у якості моторного пального за різними закупівельними цінами, в різних обсягах, мали різні щомісячні обсяги реалізації пального, що давало можливість суб'єктам господарювання встановлювати різні роздрібні ціни на стиснений газ у якості моторного пального у вказані періоди з квітня по листопад 2014 року.

Відповідно до інформації, отриманої від ТОВ "ТПК Автогазінвест" (лист від 06.07.2015 №73): *"...При формуванні цін на стиснутий природний газ у якості моторного пального враховуються планові об'єми витрат на закупівлю сировини та її реалізації, планові об'єми очікуваних доходів від реалізації та розміри знижок, які плануються надати споживачам на підставі укладених договорів на постачання стиснутого природного газу у якості моторного пального"* (мовою оригіналу).

Відповідно до інформації, отриманої від ТОВ "СОВ - ГАЗ" (лист від 30.06.2015 №30/06-15): *"... Механізм формування цін на стиснений природний газ у якості моторного ТОВ "СОВ ГАЗ" зумовлюється рядом факторів, зміни ринкової кон'юнктури, що відбуваються, виявлення причини їх коливання та складання прогнозів на найближчу перспективу на основі пануючих тенденцій, з врахуванням економічної ситуації у державі..."* (мовою оригіналу).

До калькуляції (розрахунку) вартості роздрібної реалізації стисненого природного газу (метан) у якості моторного пального (надалі – Калькуляція) ТОВ "СОВ - ГАЗ" включені наступні витрати на: придбання природного газу, розподілу природного газу шляхом його транспортування розподільними трубопроводами УМГ "Черкаситрансгаз" та розподільними трубопроводами ПАТ "Черкасигаз", електроенергія актив, реактив, абонплата за цілодобове спостереження за сигналами пожежної автоматики, спостереження тривожної сигналізації і оперативне реагування, ТО приладів установки пожежної автоматики, бухгалтерські послуги, витрати на оплату праці, винагорода за консультаційні, інформаційні, аудиторські й інші

послуги, інші витрати загальногосподарського призначення, амортизація ОЗ загальновиробничого призначення, сервісне обслуговування СЕККА, техобслуговування підстанції, організація продажу палива, плата за розрахунково-касове обслуговування й інші послуги банків, витрати на оплату послуг зв'язку, перевірка обладнання, витрати на страхування.

Роздрібні ціни на стиснений природний газ у ТОВ "ТПК Автогазінвест" формуються з урахуванням витрат на придбання природного газу, еквайрінгу, транспортування, амортизація ОЗ (збут), оренда компресорів, внески на соціальні заходи (збут АГНКС), десикант, електроенергія, канцтовари, касова стрічка, спостереження на пультах АПС, МНС, податки і обов'язкові платежі, оплата праці по збуту (АГНКС), послуги з організації продажу палива, ремонт обладнання для збуту (метан), мастильні матеріали, утримання ОЗ, НМА для збуту, телефонний зв'язок "Київстар", технологічні втрати метан, АГНКС метан, газопровода, касового апарату.

Планові витрати на роздрібну реалізацію стисненого природного газу у якості моторного пального (без ПДВ) згідно Калькуляцій та листа ТОВ "ТПК Автогазінвест" від 30.03.2016 № 46 становили:

наприклад, на квітень 2014 року:

- у ТОВ "СОВ - ГАЗ" – XXXXX грн.;
- у ТОВ "ТПК Автогазінвест" - XXXXX грн.;

наприклад, на травень 2014 року:

- у ТОВ "СОВ - ГАЗ" – XXXXXгрн.;
- у ТОВ "ТПК Автогазінвест" – XXXXXгрн.

наприклад, на вересень 2014 року:

- у ТОВ "СОВ - ГАЗ" – XXXXX грн.;
- у ТОВ "ТПК Автогазінвест" – XXXXX грн.

Отже, ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест" включали у Калькуляції різні розміри витрат на реалізацію стисненого природного газу у якості моторного пального.

Основними постачальниками стисненого природного газу у якості моторного пального у період 2014 року були для:

- ТОВ "СОВ - ГАЗ" - XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX;
- ТОВ "ТПК Автогазінвест" – XXXXX, XXXXX.

Таким чином, при різних закупівельних цінах на стиснений природний газ у якості моторного пального, різних витратах, наявності різних постачальників, різних цін придбання стисненого природного газу у якості моторного пального, роздрібні ціни на стиснений природний газ у ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест" не могли бути однаковими у періоди: 03.04.2014 - 06.05.2014, 07.05.2014 - 01.09.2014, 02.09.2014 - 01.11.2014, 02.11.2014 - 30.11.2014.

Отже, дії ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест" щодо одночасного встановлення та утримання роздрібних цін на стиснений природний газ у якості моторного пального на однаковому рівні у зазначені періоди є схожими.

Ураховуючи викладене, аналіз ситуації на ринку роздрібною торгівлі стисненим природним газом в якості моторного пального у межах м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км) спростовує можливість пояснити цінову поведінку Товариств щодо одночасного підняття цін реалізації стисненого природного газу в якості моторного пального та утримання їх на одному рівні будь-якими об'єктивними причинами, та ще раз підтверджує схожість дій ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест".

Суб'єкти господарювання в період порушення не здійснювали будь-яких конкурентних дій, направлених на зміну ситуації, що склалась, шляхом ведення самостійної цінової політики.

Товариства, вчиняючи вищевикладені дії, не несуть витрати, пов'язані з ціновою змагальністю та можливими змінами обсягів попиту, та, як результат таких дій, невілюють ризик витрат, пов'язаних з конкурентною боротьбою з іншими учасниками ринку.

Для досягнення даного результату дії Товариств взаємно доповнюють один одного, оскільки ведення одноманітної цінової політики при різних внутрішніх умовах господарювання неможливо без дотримання єдиної узгодженої поведінки на ринку роздрібною торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального.

У результаті такої поведінки Товариствами було обмежено конкуренцію на ринку.

Обмеження конкуренції полягало в тому, що Товариства не змагалися між собою, завдяки власним досягненням та зменшенню фактичних витрат, пов'язаних з діяльністю надання послуг із заправки транспортних засобів стисненим природним газом у якості моторного пального через АГНКС, за встановлення обґрунтованої, справедливої ціни за ці послуги, а орієнтуючись на рівень ціни один одного (а не на потреби споживачів), одночасно змінювали ціни без об'єктивно виправданих на те причин.

Тобто, економічна необґрунтована паралельна поведінка кількох провідних продавців товару на певному товарному ринку, навіть при відсутності між ними антиконкурентних домовленостей, може бути визначена порушенням, передбаченим пунктом 1 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції".

Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Узгоджені дії, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, згідно із частиною першою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є антиконкурентними узгодженими діями суб'єктів господарювання.

Такі дії товариства з обмеженою відповідальністю "СОВ - ГАЗ", товариства з обмеженою відповідальністю "ТПК Автогазінвест" щодо одночасного підняття цін реалізації стисненого природного газу в якості моторного пального та утримання їх на однаковому рівні у періоди: 03.04.2014 - 06.05.2014, 07.05.2014 - 01.09.2014, 02.09.2014 - 01.11.2014, 02.11.2014 - 30.11.2014 кваліфікуються як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 1 статті 50, частиною 3 статті 6 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання шляхом вчинення схожих дій на ринку роздрібної торгівлі стисненим природним газом в якості моторного пального у межах м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км), які призвели до обмеження конкуренції, оскільки аналіз ситуації на ринку спростовує наявність об'єктивних причин для вчинення таких дій.

ТОВ "ТПК Автогазінвест" та ТОВ "СОВ - ГАЗ" відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України 29.06.1998 №169-р), подання з попередніми висновками у справі для надання своїх зауважень направлено з супровідними листами відділення від 02.09.2015 № 03/2371 та № 03/2376 відповідно.

На подання з попередніми висновками у справі ТОВ "СОВ - ГАЗ" листом від 15.09.2015 № 15/09-15 повідомило: «... погоджуємось з висновками викладеними у поданні. При прийнятті рішення щодо розміру штрафних санкцій адмінколегією, просимо врахувати тяжкий фінансовий стан нашого підприємства, та наявність боргових зобов'язань на загальну суму ХХХХХ» (мовою оригіналу).

На подання з попередніми висновками у справі ТОВ "ТПК Автогазінвест" листом від 08.10.2015 № 102 надало заперечення, а саме:

- «... вважає необґрунтованим твердження щодо визнання його з ТзОВ «СОВ-ГАЗ» таким, що займає монопольне становище на ринку...» (мовою оригіналу).

Таке твердження ТОВ "ТПК Автогазінвест" є необґрунтованим та таким, що не відповідає фактичним обставинам та матеріалам справи, оскільки відповідно до статей 7, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» дослідження ринку, визначення меж товарного ринку і монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на цьому ринку відноситься до повноважень органів Антимонопольного комітету України.

- «... ТзОВ «ТПК Автогазінвест» не мало жодних домовленостей та не проводило жодних переговорів з ТзОВ «СОВ-ГАЗ» щодо встановлення однакових роздрібних цін на стиснений природний газ...» (мовою оригіналу).

Зазначене твердження спростовується матеріалами справи.

«Якщо виходити з даних, які наведено Черкаським обласним територіальним відділенням Антимонопольного Комітету України в таблицях на стор. 5 подання, то можна зробити чіткий висновок, що в кожному випадку ТзОВ «ТПК Автогазінвест» встановлювало роздрібну ціну на 1 день раніше від ТзОВ «СОВ-ГАЗ (мовою оригіналу).»

Зазначене зауваження не може бути взято до уваги, оскільки на стор. 5 подання про попередні висновки у справі № 03-22-01/15 вказано, що за наданою ТОВ «ТПК Автогазінвест» інформацією (накази Товариства) роздрібні ціни реалізації стисненого природного газу у якості моторного пального встановлювалися на 1 день раніше від ТОВ «СОВ-ГАЗ». Однак, за результатами проведеного територіальним відділенням аналізу, наданих ТОВ «ТПК "Автогазінвест» та ТОВ «СОВ-ГАЗ» копій книг обліку розрахункових операцій (Z-звітів), встановлено, що фактично роздрібні ціни на стиснений природний газ у якості моторного пального встановлювалися ТОВ «ТПК Автогазінвест» в однакові дати з ТОВ «СОВ-ГАЗ».

ТОВ «СОВ-ГАЗ» листом від 29.03.2016 № 29/03-16 ще раз звернулося до територіального відділення з проханням: *«При прийнятті рішення у справі № 03-22-01/15 адмінколегією, просимо врахувати тяжкий фінансовий стан нашого підприємства, та наявність боргових зобов'язань на загальну суму ХХХХХ, не враховуючи проценти за користування кредитними грошима – ХХХХХ щорічних, за договором найму з ХХХХХ.»* (мовою оригіналу).

ТОВ «ТПК Автогазінвест» листом від 30.03.2016 № 46 надало додаткове пояснення, де зазначило: *«... Якщо сукупна частка ТОВ «СОВ - ГАЗ» та ТОВ «ТПК Автогазінвест» понад 50%, то сукупна частка двох інших учасників ринку (або одного з учасників) є також значною. Саме тому потрібно розглядати і інших учасників ринку...»* (мовою оригіналу).

Зазначене не може бути взято до уваги, оскільки за результатами проведеного територіальним відділенням дослідження ринку роздрібною торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального встановлено, що сукупна частка ТОВ "СОВ - ГАЗ" та ТОВ "ТПК Автогазінвест" в 2014 році в межах м. Черкаси з прилеглою територією до 10 км становить 77,5% (37,5% та 40% відповідно), тобто частка двох інших суб'єктів господарювання становить 22,5%.

Крім того, ТОВ «ТПК Автогазінвест» повідомило: *«Розмір заборгованості перед ПАТ «Укрсоцбанк» на даний час становить близько ХХХХХ грн.*

Розмір заборгованості перед засновником становить ХХХХХ грн.

Крім цього, ТОВ «ТПК Автогазінвест» має заборгованість в сумі ХХХХХ грн. за оренду обладнання АГНКС, яке використовує для здійснення діяльності АГНКС.

За результатами господарської діяльності ТОВ «ТПК Автогазінвест» в 2014р. збитки становили близько ХХХ ХХ грн., за 2015р. збитки склали ХХХХХ грн.

Таким чином, при нарахуванні штрафних санкцій, з метою недопущення зупинення роботи Товариства, просимо врахувати важке матеріальне становище ТОВ «ТПК Автогазінвест...» (мовою оригіналу).

Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ "СОВ - ГАЗ" за 2015 рік становив (відомості податкової декларації з податку на прибуток підприємств) 17199315 (сімнадцять мільйонів сто дев'яносто дев'ять тисяч триста п'ятнадцять) гривень.

Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ "ТПК Автогазінвест" за 2015 рік становив (відомості податкової декларації з податку на прибуток підприємств) 20268400 (двадцять мільйонів двісті шістьдесят вісім тисяч чотириста) гривень.

При визначенні розміру штрафу враховано:

тяжкий фінансовий стан Товариств;

ТОВ "СОВ - ГАЗ", ТОВ "ТПК Автогазінвест" співпрацювали з територіальним відділенням під час розгляду справи.

Виходячи із викладеного, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України "Про Антимонопольний комітет України", ст. 48, 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції", пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами і доповненнями, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням

Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р) (із змінами), адміністративна колегія Черкаського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

В И Р І Ш И Л А:

1. Визнати товариство з обмеженою відповідальністю "СОВ - ГАЗ" (вул. Пирогова, буд. 2/37, Шевченківський район, м. Київ, 01030, ідентифікаційний код юридичної особи 34530645), товариство з обмеженою відповідальністю "ТПК Автогазінвест" (вул. Шраменка, 53, с. Руська Поляна, Черкаський район, 19602, ідентифікаційний код юридичної особи 34363413) такими, що у 2014 році займали монопольне (домінуюче) становище та не зазнавали значної конкуренції на ринку роздрібної торгівлі стисненим природним газом у якості моторного пального в межах м. Черкаси з прилеглою територією до 10 км з сукупною часткою 77,5%.

2. Визнати дії товариства з обмеженою відповідальністю "СОВ - ГАЗ" (вул. Пирогова, буд. 2/37, Шевченківський район, м. Київ, 01030, ідентифікаційний код юридичної особи 34530645), товариства з обмеженою відповідальністю "ТПК Автогазінвест" (вул. Шраменка, 53, с. Руська Поляна, Черкаський район, 19602, ідентифікаційний код юридичної особи 34363413) щодо одночасного підняття цін реалізації стисненого природного газу в якості моторного пального та утримання їх на однаковому рівні у періоди: 03.04.2014 - 06.05.2014, 07.05.2014 - 01.09.2014, 02.09.2014 - 01.11.2014, 02.11.2014 - 30.11.2014 порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 статті 50, частиною 3 статті 6 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання шляхом вчинення схожих дій на ринку реалізації стисненого природного газу в якості моторного пального у межах м. Черкаси (з прилеглою територією до 10 км), які призвели до обмеження конкуренції, оскільки аналіз ситуації на ринку спростовує наявність об'єктивних причин для вчинення таких дій.

3. За вчинення порушення, зазначеного в пункті 2 цього рішення, згідно з абзацом другим частини другої статті 52 Закону України "Про захист економічної конкуренції" накладати на:

- товариство з обмеженою відповідальністю "СОВ-ГАЗ" штраф у розмірі 10 000 (десять тисяч) грн.

- товариство з обмеженою відповідальністю "ТПК Автогазінвест" штраф у розмірі 10 000 (десять тисяч) грн.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання цього рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу необхідно надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржено до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова колегії,
в.о. голови відділення

Л.Б. Гітман